

32003L0089

L 308/15

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

25.11.2003.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/89/EK
(2003. gada 10. novembris),
ar ko groza Direktīvu 2000/13/EK attiecībā uz norādēm par pārtikas produktos esošajām sastāvdaļām
(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

izraisīto alerģiju sastopamība ietekmē daudzu cilvēku dzīvi, izraisot stāvokļus no ļoti nelieliem veselības traucējumiem līdz pat potenciālai nāvei.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 95. pantu,

- (5) Minētā komiteja atzinusi, ka pārtikas biežākie alergēni ir govju piens, augļi, pākšaugi (jo īpaši zemesrieksti un sojas pupas), olas, vēžveidīgi, koku rieksti, zivis, dārzeņi (kātu selerija un citi *Umbelliferae* dzimtas pārtikas produkti), kvieši un citi labības pārtikas produkti.

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

- (6) Lielākā daļa pārtikas biežākie alergēni atrodami daudzveidīga sortimenta pārtikas pārstrādes produktos.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

- (7) Minētā komiteja arī norādījusi, ka saistībā ar pārtikas piedevām iespējamas blakusparādības un ka nereti grūti izvairoties no pārtikas piedevām, jo ne visas no tām vienmēr norādītas marķējumā.

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Nolikā sasniegt patērētāju augsta līmeņa veselības aizsardzību un garantēt viņu tiesības uz informāciju, jānodrošina, ka patērētāji ir pienācīgi informēti par pārtikas produktiem, *inter alia*, norādot visas sastāvdaļas uz etiķetēm.

- (8) Nepieciešams noteikt, ka uz Direktīvas 2000/13/EK 6. panta 4. punkta a) apakšpunktā iekļautajām piedevām, pārstrādes palīgvielām un citām vielām ar alerģisku iedarbi, attiecas marķēšanas noteikumi, lai nodrošinātu piemērotu informāciju patērētājiem, kas cieš no pārtikas izraisītas alerģijas.

- (2) Atbilstīgi 6. pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/13/EK (2000. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu ⁽⁴⁾ dažām vielām nav jābūt uzrādītām sastāvdaļu sarakstā.

- (9) Pat ja patērētājiem paredzētais vispārīgais marķējums nav jāuzskata par vienīgo informācijas līdzekli, kurš darbojas kā medicīniskas konstatācijas aizstājējs, tomēr ieteicams, cik vien iespējams, palīdzēt patērētājiem, kam ir alerģijas vai nepanesības, sniedzot tiem visaptverošu informāciju par pārtikas produktu sastāvu.

- (3) Dažas sastāvdaļas vai citas vielas, kas pielietotas pārtikas produktu ražošanā un tajos saglabājas, izraisa patērētājiem alerģiju vai nepanesību, un daži no šīs alerģijas vai nepanesības veidiem rada apdraudējumu šo personu veselībai.

- (10) Alerģēno vielu sarakstā jāiekļauj tie pārtikas produkti, sastāvdaļas un citas vielas, kas atzītas par hipersensitivitātes izraisītājiem.

- (4) Ar Komisijas Lēmuma 97/579/EK ⁽⁵⁾ 1. pantu izveidotā Pārtikas zinātniskā komiteja paziņojusi, ka pārtikas

- (11) Lai sniegtu visiem patērētājiem pilnīgāku informāciju un aizsargātu dažu patērētāju veselību, obligāti jānosaka, ka sastāvdaļu sarakstā iekļauj visas sastāvdaļas un citas vielas, kas ir pārtikas produktu sastāvā. Attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem jānoteic, ka marķējumā obligāti jāiekļauj visas sastāvdaļas ar alerģisku iedarbi, kuras ir attiecīgā dzēriena sastāvā.

⁽¹⁾ OV C 332 E, 27.11.2001., 257. lpp. un OV C 331 E, 31.12.2002., 188. lpp.

⁽²⁾ OV C 80, 3.4.2002., 35. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 11. jūnija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2003. gada 20. februāra kopējā nostāja (OV C 102 E, 29.4.2003., 16. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 2. jūlija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta), Padomes 2003. gada 22. septembra lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2001/101/EK (OV L 310, 8.11.2001., 19. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 237, 28.5.1997., 18. lpp. Lēmums grozīts ar Lēmumu 2000/443/EK (OV L 179, 18.7.2000., 13. lpp.).

- (12) Lai ņemtu vērā tehniskās grūtības, ar kādām saistīta pārtikas produktu ražošana, nepieciešams atļaut lielāku elastību attiecībā uz tādu sastāvdaļu un citu vielu uzskaitīšanu, kas lietotas mazos apjomos.

(13) Nolūkā sekot zinātnes atziņu attīstībai un progresam attiecībā uz tehnoloģiskiem līdzekļiem, ko izmanto, lai novērstu sastāvdaļu un citu vielu alergēniskumu, kā arī lai aizsargātu patērētājus pret jauniem pārtikas alergēniem un izvairītos no nevajadzīgiem pienākumiem attiecībā uz marķēšanu, ir svarīgi, lai būtu iespējams bez kavēšanās pārskatīt sastāvdaļu sarakstu, nepieciešamības gadījumā iekļaujot tajā vai svītrojot no tā dažas sastāvdaļas vai vielas. Pārskatīšana jāpamato ar zinātniskiem kritērijiem, ko noteikusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 178/2002⁽¹⁾, un kuri ir tehniska rakstura izpildes pasākumu veidā un kuru pieņemšana jāuzdod Komisijai, lai vienkāršotu un paātrinātu procedūru. Bez tam Komisijai nepieciešamības gadījumā jāizstrādā tehniskas pamatnostādnes IIIa pielikuma interpretācijai.

(14) Tādēļ attiecīgi jāgroza Direktīva 2000/13/EK,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2000/13/EK groza šādi.

1. Direktīvas 6. pantu groza šādi:

a) ar šo aizstāj 1. punktu:

“1. Sastāvdaļas uzskaita saskaņā ar šo pantu un I, II, III un IIIa pielikumu.”;

b) iestarpina šādu punktu:

“3.a Neierobežojot saskaņā ar 3. punktu paredzētos marķēšanas noteikumus, marķējumā jānorāda visas 4. punkta a) apakšpunktā noteiktās un IIIa pielikumā uzskaitītās sastāvdaļas, ja tās ir 3. punktā minēto dzērienu sastāvā. Šī norāde ietver vārdu “satur”, kam seko attiecīgās(-o) sastāvdaļas(-u) nosaukums. Tomēr norāde nav nepieciešama, ja sastāvdaļa ar tās īpašo nosaukumu jau ir iekļauta sastāvdaļu sarakstā vai nosaukumā, ar kādu dzēriens tiek pārdots.

Ja nepieciešams, sīki izstrādātus noteikumus par pirmajā daļā minētās norādes noformējumu var pieņemt saskaņā ar šādām procedūrām:

a) attiecībā uz produktiem, kas minēti 1. panta 2. punktā Padomes Regulā (EK) Nr. 1493/1999 (1999. gada 17. maijs) par vīna tirgus kopīgo organizāciju (*) – saskaņā ar procedūru, kas noteikta minētās regulas 75. pantā;

b) attiecībā uz produktiem, kas minēti 2. panta 1. punktā Padomes Regulā (EEK) Nr. 1601/91 (1991. gada 10. jūnijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par aromatizētu vīnu, aromatizētu vīna dzērienu un aromatizētu vīna produktu kokteiļu definīciju, aprakstu un noformējumu (**) – saskaņā ar procedūru, kas noteikta minētās regulas 13. pantā;

c) attiecībā uz produktiem, kas minēti 1. panta 2. punktā Padomes Regulā (EEK) Nr. 1576/89 (1989. gada 29. maijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu un noformējumu (***) – saskaņā ar procedūru, kas noteikta minētās regulas 14. pantā;

d) attiecībā uz citiem produktiem – saskaņā ar procedūru, kas noteikta šīs direktīvas 20. panta 2. punktā.

(*) OV L 179, 14.7.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1795/2003 (OV L 262, 14.10.2003., 13. lpp.).

(**) OV L 149, 14.6.1991., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2061/96 (OV L 277, 30.10.1996., 1. lpp.).

(***) OV L 160, 12.6.1989., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 3378/94 (OV L 366, 31.12.1994., 1. lpp.).”

c) ar šādu punktu papildina 4. punkta c) apakšpunktu:

“iv) vielas, kas nav piedevas, bet ko pielieto tādā pašā veidā un tādā pašā nolūkā kā pārstrādes palīgvielas un kas joprojām sastopamas gala produkta sastāvā, pat ja tās ir izmainītā veidā.”;

d) šādi groza 5. punkta otro daļu:

i) ceturto ievilkumu aizstāj ar šādu tekstu:

“— ja augļi, dārzeņi vai sēnes, no kuriem neviens nav ievērojamā pārsvarā svara ziņā un kas pielietoti proporcijās, kuras, iespējams, var mainīties, ir pielietoti maisījumā kā pārtikas produkta sastāvdaļas, tos sastāvdaļu sarakstā var sadalīt grupās ar nosaukumu “augļi”, “dārzeņi” vai “sēnes”, kam seko frāze “mainīgās proporcijās” un uzreiz aiz tās ir saraksts ar sastāvā esošajiem augļiem, dārzeņiem vai sēnēm; šādos gadījumos maisījums jāiekļauj sastāvdaļu sarakstā saskaņā ar pirmo daļu, pamatojoties uz sastāvā esošo augļu, dārzeņu vai sēņu kopējo svaru.”;

ii) pievieno šādus ievilkumus:

“— sastāvdaļas, kas gala produkta sastāvā ir mazāk nekā 2 %, var uzskaitīt dažādā secībā pēc pārējām sastāvdaļām,

(1) OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1642/2003 (OV L 245, 29.9.2003., 4. lpp.).

— ja sastāvdaļas, kas ir līdzīgas vai savstarpēji aizvietošanas, iespējams, tiek pielietotas pārtikas produkta ražošanā vai izgatavošanā, nemainot tā sastāvu, veidu vai tā redzamās īpašības un ciktāl tās gala produkta sastāvā ir mazāk nekā 2 %, tās var būt minētas sastāvdaļu sarakstā, izmantojot frāzi “satur un/vai”, ja vismaz viena no ne vairāk kā divām sastāvdaļām ir gala produkta sastāvā. Šis noteikums neattiecas uz piedevām vai sastāvdaļām, kas uzskaitītas IIIa pielikumā.”;

e) ar šo aizstāj 8. punkta otro daļu:

“Pirmajā daļā minētais saraksts nav obligāts:

- a) ja kombinētās sastāvdaļas sastāvs ir noteikts spēkā esošajos Kopienas tiesību aktos un ciktāl kombinētā sastāvdaļa gala produkta sastāvā ir mazāk nekā 2 %; tomēr šo noteikumu nepiemēro piedevām, ievērojot 4. punkta c) apakšpunktu;
- b) attiecībā uz kombinētām sastāvdaļām, kas sastāv no garšvielu un/vai lapu garšaugu maisījumiem, kuri gala produkta sastāvā ir mazāk nekā 2 %, izņemot piedevas, ievērojot 4. punkta c) apakšpunktu;
- c) ja kombinētā sastāvdaļa ir pārtikas produkts, kam saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem netiek prasīts sastāvdaļu uzskaitījums.”;

f) pievieno šādus punktus:

“10. Neatkarīgi no 2. punkta, 6. punkta otrās daļas un 8. punkta otrās daļas, skaidru atsauci uz sastāvdaļas nosaukumu norāda marķējumā attiecībā uz visām sastāvdaļām, kas pielietotas pārtikas produkta ražošanā un joprojām ir sastopamas gala produkta sastāvā, pat ja tās ir izmainītā veidā, un kuras ir uzskaitītas IIIa pielikumā vai kuru izcelsme ir no sastāvdaļas, kas uzskaitīta IIIa pielikumā.

Pirmajā daļā minētā norāde netiek prasīta, ja nosaukumā, ar kādu pārtikas produktu pārdod, ir skaidra norāde uz attiecīgo sastāvdaļu.

Neatkarīgi no 4. punkta c) apakšpunkta ii), iii) un iv) daļas, visas vielas, kas pielietotas pārtikas produkta ražošanā un joprojām ir sastopamas gala produkta sastāvā, pat ja tās ir izmainītā veidā, un kuru izcelsme ir no sastāvdaļām, kas uzskaitītas IIIa pielikumā, jāuzskata par sastāvdaļu un etiķetē jābūt skaidrai norādei uz tās sastāvdaļas nosaukumu, no kuras ir tās izcelsme.

11. Šīs direktīvas IIIa pielikumā iekļauto sarakstu regulāri pārskata un, ja nepieciešams, atjaunina, pamatojoties uz jaunākajām zinātnes atziņām. Pirmā pārskatīšana notiek vēlākais 2005. gada 25. novembrī.

Atjaunināšana var notikt arī, svītrojot no IIIa pielikuma sastāvdaļas, par kurām ir zinātniski konstatēts, ka tās nevar izraisīt blakusparādības. Šādā nolūkā Komisijai līdz 2004. gada 25. augustam var paziņot par pētījumiem, kuri pašreiz tiek veikti, lai noskaidrotu, vai sastāvdaļas jeb vielas, kas atvasinātas no IIIa pielikumā uzskaitītajām sastāvdaļām, konkrētos apstākļos nevarētu izraisīt blakusparādības. Komisija vēlākais līdz 2004. gada 25. novembrim, apspriedusies ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, apstiprina to sastāvdaļu vai vielu sarakstu, kuras turpmāk svītro no IIIa pielikuma, kamēr ir zināmi paziņoto pētījumu gala rezultāti, vai vēlākais līdz 2007. gada 25. novembrim.

Neskarot otro daļu, IIIa pielikumu var grozīt saskaņā ar procedūru, kas minēta 20. panta 2. punktā, pēc tam, kad saņemts Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes atziņums, kas izdots, pamatojoties uz 29. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (*).

Ja nepieciešams, tad saskaņā ar procedūru, kas noteikta 20. panta 2. punktā, var izdot tehniskas pamatnostādnes IIIa pielikumā iekļautā saraksta interpretācijai.

(*) OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1642/2003 (OV L 245, 29.9.2003., 4. lpp.);”

2. Direktīvas 19. panta otrajā daļā “Pastāvīgā pārtikas produktu komiteja, kas izveidota ar Padomes Lēmumu 69/414/EEK ¹” aizstāj ar “Pastāvīgā pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteja, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 178/2002”;
3. Zemsvītras piezīmi “OV L 291, 29.11.1969., 9. lpp.” svītrot;
4. Direktīvas 20. panta 1. punktā “Pastāvīgā pārtikas produktu komiteja” aizstāj ar “Pastāvīgā pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteja”;
5. Svītros I pielikumā norādes “iecukuroti augļi” un “dārzeni”, kā arī atbilstošās definīcijas;
6. Iestarpina IIIa pielikumu, kura teksts izklāstīts šīs direktīvas pielikumā.

2. pants

1. Dalībvalstīs līdz 2004. gada 25. novembrim stājas spēkā normatīvie un administratīvie noteikumi, kas vajadzīgi, lai:

— no 2004. gada 25. novembra atļautu pārdot produktus, kas atbilst šai direktīvai;

— no 2005. gada 25. novembra aizliegtu pārdot produktus, kas neatbilst šai direktīvai; tomēr visus produktus, kas neatbilst šai direktīvai, bet kas laisti tirgū un marķēti pirms šīs dienas, var pārdot, kamēr beidzas krājumi.

Tās par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīm pieņemot šos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda norāde.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 10. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

prezidents

P. COX

Padomes vārdā —

prezidents

A. MARZANO

PIELIKUMS

"IIIa PIELIKUMS

Sastāvdaļas, kas minētas 6. panta 3.a, 10. un 11. punktā

labība, kas satur kviešu lipekli (t.i., kvieši, rudzi, mieži, auzas, speltas kvieši, *triticum turgidum polonicum* vai to hibridizēti celmi) un tās produkti;

vēžveidīgie un to produkti;

olas un to produkti;

zivis un to produkti;

zemesrieksti un to produkti;

sojaspupas un to produkti;

piens un tā produkti (ieskaitot laktozi);

rieksti, t.i., mandeles (*Amygdalus communis* L.), lazdu rieksti (*Corylus avellana*), valrieksti (*Juglans regia*), Indijas rieksti (*Anacardium occidentale*), pekanrieksti (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), Brazīlijas rieksti (*Bertholletia excelsa*), pistāciju rieksti (*Pistacia vera*), makadāmijas rieksti un Queensland rieksti (*Macadamia ternifolia*) un to produkti;

kātu selerija un tās produkti;

sinepe un tās produkti;

sēzama sēklas un to produkti;

sēra dioksīds un sulfīti, ja to koncentrācija pārsniedz 10 mg/kg vai 10 mg/l, izteikts kā SO₂."
